

PROF. DR MR ANDRIJA MIRKOVIĆ
(24. IX 1894 — 16. VIII 1970)

Vojislav MARJANOVIĆ

POSLE DUŽE BOLESTI PREMINUO JE U NOVOM SADU 16 VIII 1970. god. u Kliničkoj bolnici Medicinskog fakulteta profesor Farmaceutskog fakulteta u Beogradu dr mr Andrija Mirković, eminentan čovek

Prof. dr mr Andrija Mirković

u krugovima apotekara, lekara i istoričara zdravstvene kulture Jugoslavije. Sahranjen je 17. avgusta na Uspenskom groblju u Novom Sadu uz učešće porodice, mnogih poštovalaca i prijatelja iz Vojvodine, Srbije i Beograda.

Sa njime su se oprostili prof. dr Jovan Miškov iz Novog Sada, u ime Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije, iznevši glavne momente iz njegovog životnog opusa, u ime novosadskih kolega mr Jovan Savkov, u ime Muzeja Novog Sada upravnik Muzeja B. Vilotijević, u ime Farmaceutskog fakulteta u Beogradu prodekan prof. dr Predrag Lukić i u ime Muzeja za istoriju farmacije Farmaceutskog fakulteta u Beogradu i akad. prof. dr Koste Todorovića dr mr Vojislav Marjanović.

Prof. dr mr Andrija Mirković rođen je u Kumanu (srez Novi Bečej) 24. IX 1894. god. Roditelji su mu bili, poč. Dušan, narodni učitelj u Velikoj Kikindi a majka poč. Smilja rođena Kojić iz zanatlijske porodice. Osnovnu školu i VI razreda gimnazije završio je u Velikoj Kikindi, a VII i VIII razred sa ispitom zrelosti završio je u klasičnoj gimnaziji u Velikom Bečkereku.

Godine 1912. stupio je na farmaciju, a 1914. god. položio je tirocinalni ispit u Budimpešti. Farmaciju je studirao u Koložvaru gde je 15. V 1918. god. diplomirao i promovisan za magistrata farmacije.

Školske 1920/21. upisuje se na Pravni fakultet u Subotici gde nije završio školovanje. 1926. god. upisao se na Pravni fakultet u Segedinu gde je slušao dva semestra. Godine 1928/29 upisao se na Filozofski fakultet u Zagrebu, gde mu je priznato 4 semestra studija u Koložvaru, 3 semestra Filozofskog fakulteta u Zagrebu i 1 semestar Pravnog fakulteta i time dobio apsolutorium i stekao pravo na polaganje doktorata. Ali stečene uslove nije koristio iz porodičnih razloga. Imao je ukupno 16 semestara studija.

Godine 1960. radom sa istorijskom temom »Farmacija u Sremu od 1750. do 1850. godine« stekao je zvanje doktora farmaceutskih nauka na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu.

Od godine 1919 — 1931. bio je državni činovnik i zauzimao položaje referenta za apotekarstvo kod Narodne uprave za Banat, Bačku i Baranju, referata zdravstvenog odseka u Novom Sadu, referenta za apotekarstvo u Inspektoratu za Bačku, Beogradsku i Sremsku oblast, inspektora Ministarstva narodnog zdravlja u Beogradu, vršioca dužnosti načelnika Apotekarsko-Hemijskog odeljenja Ministarstva narodnog zdravlja u Beogradu, šefa odseka Apotekarsko-Hemijskog odeljenja Ministarstva narodnog zdravlja i socijalne politike u Beogradu, višeg zdravstvenog savetnika Dunavske banovine u Novom Sadu.

Godine 1931. podneo je ostavku na državnu službu, dobio je koncesiju za osnivanje apoteke u Novom Sadu, koju je tvorio 1932. god. na današnjem Bulevaru Maršala Tita. Apoteku je prodao iste godine.

Od 1932 — do 1941. sekretar je Sekcije Apotekarske komore za Dunavsku banovinu, upravnik Proizvođačke zadruge lekova »Neoplanta« i tehnički rukovodilac drogerije na veliko »Slavija« u Novom Sadu.

Posle oslobođenja, godine 1945—1948. osnivač je i direktor »Sanitarije« preduzeća za promet lekovima u Novom Sadu, gde je razvrstan kao far-

maceut savetnik. Godine 1948. osnovao je novo preduzeće »Jugokamomila« za promet lekovitim biljem i postao direktor. Kad je zakonom ukinuto zvanje farmaceut savetnik, postao je zdravstveni savetnik.

Pošto je ispunio 35 godina državne službe i ima 55 godina života, po sili zakona je penzionisan.

Prof. dr mr Mirković se bavio i pedagoškim radom. Godine 1921., 22. i 23. osnovao je Apotekarsko-pripravnički tečaj u Novom Sadu, na kome je pored dužnosti upravnika, predavao praktičnu farmaciju i organsku hemiju. Posle oslobođenja 1946. postao je direktor Srednje farmaceutske škole u kojoj je i predavao praktičnu farmaciju i zakonodavstvo, a u Srednjemedicinskoj školi, predavao je farmakologiju.

Na 89. sednici od 30. marta 1951. god. izabran je za nastavnika Farmaceutskog fakulteta za predmet Istorija farmacije u rangu vanrednog profesora. Ovaj izbor potvrđen je od strane Saveta za nauku, prosvetu i kulturu NR Srbije br. 2555 od 8. X 1951. godine.

Godine 1952. osnovao je Muzej za istoriju farmacije Farmaceutskog fakulteta u Beogradu. Na predlog Farmaceutskog fakulteta postavljen je za upravnika Muzeja od strane Saveta za nauku, prosvetu i kulturu, rešenjem br. 3188 od 6. IV 1954. godine.

Od godine 1919—1957. objavio je preko 300 radova iz farmacije i izdao 6 posebnih dela. Podvlačimo njegov rad na izradi Spomenice Farmaceutskog fakulteta u Beogradu povodom 10 — godišnjice njegovog osnivanja. Od godine 1919—1957., sa prekidom od svega godine i po dana (1932—1934), uređivao je stručne časopise »Glas apotekarstva«, »Arhiv za farmaciju«, »Farmaciju« i »Medicinsko snabdevanje«.

Godine 1928—1930., bio je član redakcije i odgovorni urednik »Arhiva za celokupnu hemiju i farmacije« i »Anala hemije i farmacije«.

Od 1926—1930. bio je član redakcije »Bulletin de la federation internationale pharmaceutique — revue internationale de pharmacie«.

Objavio je brojne radove i u stranim časopisima u Nemačkoj, Poljskoj, Engleskoj, Austriji i Mađarskoj.

Bio je počasni član Saveza apotekara za Vojvodinu, član Farmaceutskog društva Vojvodine i Srbije, predsednik Istorijske sekcije Saveza farmaceutskih društava Jugoslavije prvi predsednik Sekcije za AP Vojvodinu i prvi potpredsednik Sekcije za SR Srbiju Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije, član Sekcije za istoriju medicine i farmacije Srpskog lekarskog društva i predsednik Sekcije za istoriju farmacije Farmaceutskog društva Srbije.

Od 1926—1931. bio je predstavnik jugoslovenske farmacije u Međunarodnom farmaceutskom društvu. Kao takav učestvovao na sastancima u Pragu, Budimpešti, Berlinu, Parizu i Štokholmu.

Godine 1921.—1922., bio je član redakcije »Dnevnik jedinstva«, a godine 1926. član književnog odbora Matice srpske u Novom Sadu. Kasnije bio je član Književnog saveta Matice srpske.

Za rad u muzeju za istoriju farmacije služila je njegova privatna zbirka, koju je sakupio u razdoblju od 1921—1951., do dolaska na Farmaceutski fakultet, kao i kasnije skupljeni predmeti i arhivska građa, koja danas

predstavlja ozbiljnu zbirku. Koliko je predmeta sakupio najbolje ilustruje visoka ocena posetilaca priredene izložbe povodom proslave 10-godišnjice rada Farmaceutskog fakulteta u Beogradu 1956. i 1957., koju su posetili i brojniji članovi Jugoslovenskog društva za istoriju medicine, farmacije i veterine.

Kroz punih 50 godina prof. dr mr Mirković je radio u svim granama farmacije: na administraciji, zakonodavstvu, praktičnoj farmaciji, proizvodnji lekova i lekovitog bilja, u privredi, na stručnoj književnosti i nastavi. Od godine 1919. uvek je bio na vodećim položajima. Od 1910—1941. vršio je stručne preglede apoteka, dok se na kraju, na osnovu stečenog iskustva, nije posvetio isključivo radu na obradi istorije farmacije i spavanju kulturnih spomenika farmacije.

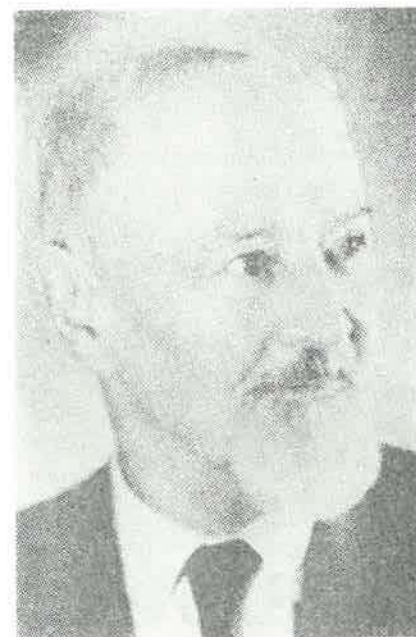
Za vreme okupacije u drugom svetskom ratu, nije imao pravo rada u Novom Sadu i na teritoriji Vojvodine, iako je prvu diplomu iz farmacije stekao na mađarskom univerzitetu. Za vreme racije i streljanja Srba u Novom Sadu, vođen je na streljanje. U istom razdoblju ni njegova supruga mr Borislava Šumović nije imala pravo rada, sa diplomom zagrebačkog univerziteta.

Iz ovih podataka se vidi da je životni opus prof. dr mr Andrije Mirkovića bio veoma veliki i možemo reći da je jedan od najvećih u odnosu na današnje farmaceute Srbije i Vojvodine. Zbog toga mu, kao vrednom članu Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije odajemo veliko dužno poštovanje za sve što je učinio u svom dugogodišnjem aktivnom radu.

PROF. MR FARM. FRANC MINARIK
(9. VI 1887 — 9. VI 1972)

Slobodan ĐORĐEVIĆ

NESTALO JE UMNE, PLEMENITE, SIMPATIČNE I VREDNE FIGURE prof. mr farm. Franca Minařika, redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Ljubljani. Njegov život se ugasio na sam dan njegovog rođendana 9. VI 1972. godine.

Prof. mr farm. Franc Minařik

Bio je član Međunarodne akademije za istoriju farmacije i član Slovenske sekcije Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije. S nama je delao kao redovan član od osnivanja našeg društva, pojavljujući se uvek sa novim i interesantnim temama, prvenstveno iz istorije zdravstvene kulture Slovenije.